

בבית המשפט העליון

בש"פ 2151/12

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. אלירן דרי
2. מקסים קוריאצ'י

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריכי הישיבות: כ"ה באדר התשע"ב (19.3.12);
ט' בניסן התשע"ב (1.4.12)

בשם המבקשת: עו"ד א' כהן

בשם המשיב 1: עו"ד א' לביא

בשם המשיב 2: עו"ד ש' וייס

החלטה

1. לפני בקשה (שלישית) לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים, החל מיום 26.3.2012, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 47619-02-11 בבית המשפט המחוזי בירושלים.

2. ביום 24.2.2011 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים כתב אישום נגד המשיבים ושמונה נאשמים נוספים (להלן: האחרים). כתב האישום, אשר תוקן ביום 27.4.2011, כולל מספר רב של אישומים שעניינם עבירות שנעשו במסגרת פעילות ארגון פשיעה. כתב האישום מייחס למשיבים עבירות שונות שבוצעו במסגרת פעילותם

בארגון, בין היתר עבירות של סחיטה באיומים, תקיפה בנסיבות מחמירות, נשיאת נשק, עבירות מרמה שונות, הלבנת הון, עשיית פעולה ברכוש אסור וארגון משחק אסור. למשיב 1 אף יוחסו עבירות של ניהול, ארגון והכוונת ארגון פשע. על פי הנטען בכתב האישום, המשיבים יחד עם אחרים נוספים היו מאוגדים במהלך שנת 2010 בארגון פשיעה, שבראשו עמד יצחק בר מוחא (להלן: בר מוחא), אשר ניהל את הארגון כשהוא אסיר בכלא "השרון". הארגון פעל במבנה שיטתי והיררכי, כאשר לכל אחד מהחברים בו תפקיד מוגדר. נטען, כי פעילותו העיקרית של הארגון הייתה הפעלת רשת הלוואות, במסגרתה הלוו המשיבים והאחרים למאות אנשים סכומים של מאות אלפי שקלים, הלוואות אלו נשאו ריביות גבוהות וכדי לגבותן נקטו המשיבים והאחרים באיומים ולעיתים אף באלימות. לגבי המשיב 1 נטען כי הוא היה כפוף ישירות לבר מוחא ויחד עם אשתו של בר מוחא השניים שימשו מנהלים, מארגנים ומכווני הפעילות בארגון. בבסיס מערכת הלוואות היו כספים השייכים לבר מוחא ואשתו, ורוב הלוואות ניתנו בריבית של 4% לשבוע. לרוב, הלווים נדרשו לשלם את הרבית השבועית, כאשר ה"קרן" נותרה כפי שהיא עד שהלווה יכול היה להשיבה.

כן נטען, כי העברת הכסף לידי הלווים וגבייתם נעשתה במספר "קווים" שנקבעו על ידי בר מוחא והופעלו על ידי חברי הארגון. המשיב 1 עמד בראש קו הלוואות בהיקף של לא פחות מ- 1,000,000 ש"ח, ואילו המשיב 2 עמד בראש קו הלוואות ביחד עם אחר נוסף באזור נתניה והצפון בהיקף של לא פחות מ- 400,000 ש"ח. נטען כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום מספר הלווים במתכונות זו מהארגון הגיע ל- 250 אנשים, ומספר הלוואות עמד על למעלה מ- 370 הלוואות, בהיקף של 3.3 מיליון ש"ח (הקרן), והכנסות מריבית של לא פחות מ- 350,000 ש"ח בכל חודש. לצד קווי הלוואות נטען כי הארגון וכך גם המשיבים ניהלו בתי הימורים. בהמשך לאמור, נטען כי המשיבים והאחרים פעלו במרמה, ערמה ותחבולה בכוונה להסתיר מרשויות המס והרשות לאיסור הלבנת הון מידע בגין הכנסותיהם ממתן הלוואות ומניהול בתי הימורים.

הבקשה למעצר המשיבים עד לתום ההליכים

3. הבקשה דנו, להארכת מעצר שלישית לאחר שחלפו 9 חודשים ממועד הגשת כתב האישום ומשפטם של המשיבים לא הסתיים בהכרעת דין, היא בקשה חריגה ויוצאת דופן ביותר נוכח העובדה, המצערת (בלשון המעטה), שעד כה לא ניתנה החלטה בבקשה למעצרו עד לתום ההליכים. נדמה, כי המחוקק לא העלה בדעתו ששעה שמוגשת בקשה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים עדיין לא יוכרע גורל הבקשה

למעצר עד לתום ההליכים. נראה, אף כי הדבר לא נאמר במפורש, כי נקודת המוצא שביסוד סעיף 62 היא, שהנאשמים שמבקשים להאריך מעצרו מעבר ל-9 חודשים, כבר עצורים עד לתום ההליכים - דהיינו נקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישומים, קיימת עילת מעצר ונשללה האפשרות לשחררם לחלופת מעצר. מצב הדברים החריג בתיק דנן מחייב להרחיב בתיאור השתלשלות העניינים בכל הנוגע לכירור הבקשה למעצר עד לתום ההליכים בבית המשפט המחוזי.

4. כאמור לעיל, ביום 24.2.2011 הוגש כתב האישום לבית המשפט המחוזי בירושלים. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה להארכת מעצרו של המשיבים והאחרים עד תום ההליכים המשפטיים בעניינם. במועד זה התקיים דיון ראשון בבית המשפט המחוזי בבקשת המעצר (מ"ת 11-02-47638, כבוד השופט י' שפירא). בדיון זה הורה בית המשפט על שחרורם המוסכם של חלק מהמעורבים לחלופת מעצר. ביחס למשיבים וליתר האחרים הורה בית המשפט על מעצרו עד למתן החלטה אחרת, ונקבע כי הדיונים בבקשה יתקיימו בתאריכים 11.4.2011 ו-12.4.2011.

בפועל התקיים דיון נוסף בבקשה רק ביום 11.4.2011 וגם בו נעתר בית המשפט לבקשות דחייה של חלק מהמעורבים והדיון בבקשה נדחה שוב, ליום 25.5.2011. במועד זה, שהוגדר כתזכורת, נדון עניינם של נאשמים אחרים ובית המשפט החליט כי הדיון בשאלת קיומן של ראיות לכאורה לגבי כל הנאשמים יתקיים ביום 24.7.2011. ביום 24.7.2011 התייצב לראשונה עו"ד לביא כסנגורו של משיב 1, אשר נראה שהסדיר את ייצוגו רק סמוך לפני מועד זה. מפרוטוקול הדיון עולה כי המשיב 2 ובא כוחו כלל לא התייצבו, ועניינם של המשיבים לא נדון כלל. גם ההחלטה שניתנה בסיום הדיון לא עסקה במשיבים. נראה שבשלב מסוים לאחר מכן נקבעו שוב מועדים לבחינת קיומן של ראיות לכאורה, לתאריכים 4.9.2011 ו-5.9.2011.

ביום 4.9.2011 התקיים לראשונה דיון לגופו של עניין בבקשת המעצר של המשיבים. באי-כוח המשיבים כפרו בקיומן של ראיות לכאורה. לצורך ייעול הדיון, הסכימו באי-כוח הצדדים, כי הטיעונים יתייחסו רק לאישומים בעבירות הספציפיות, ולא לעבירות השונות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, למעט אישום 27, המייחס למשיב 2 עבירה של נשיאת נשק במסגרת פעילות של ארגון פשיעה. המדינה טענה, כי קיימות ראיות לכאורה לאישומים בעבירות הספציפיות הנ"ל, ודי באישומים אלה, שעיקרם עבירות של סחיטה באיומים, כדי להקים עילת מעצר נגד המשיבים, כך שלצורך בקשת המעצר אין צורך "לצלול" לסבך הראיות העוסקות בעבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה.

בדיון פירט ב"כ המבקשת את הראיות המתייחסות למשיבים על-פי כל אחד מהאישומים הספציפיים. בא כוחו של המשיב 1 חלק על קיומן של ראיות לכאורה בעניינו, וטען כי נוכח הקשיים הראיתיים והכרסום בראיות יש לשחרר את המשיב 1 לחלופת מעצר. כן ביקש בא כוחו שיוגש בעניינו תסקיר מעצר שיבחן את שחרורו לחלופה. ביום 5.9.2011 התקיים דיון בעניינו של המשיב 2 בו חלק בא כוחו על קיומן של ראיות לכאורה כנגדו ובין היתר טען כי רובם של המעשים המיוחסים לו בכתב האישום אינם מהווים כלל מעשי עבירה ומשכך לא קמה עילת מעצר נגדו. בסיום הדיון ניתנה החלטה כי התיק נדחה לעיון ולמתן החלטה.

ההחלטה האמורה ניתנה רק ביום 7.2.2012, כחמישה חודשים לאחר הדיון בראיות לכאורה. אלא שבהחלטתו הניח בית המשפט, כי המשיבים הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה (בניגוד מוחלט למה שנרשם בפרוטוקול הדיונים מ-4.9.2011 ו-5.9.2011). לאחר שבחן אם ניתן לשחרר את המשיבים לחלופת מעצר, הורה בית המשפט על מעצרו עד לתום ההליכים. כאמור, ההסכמה שדבר קיומה הונח ביסוד ההחלטה כלל לא התקיימה, וכל שהוסכם הוא, שלצורך הדיון בבקשת המעצר עד לתום ההליכים יטענו לקיומן של ראיות באישומים מסוימים, שכן הדבר יחסוך בחינת הראיות הנוגעות לסוגיית ארגון הפשיעה ויספיק, לשיטת המבקשת, לבסס עילת מעצר. נוכח טעותו זו של בית המשפט ביקש המשיב 1 לבטל את ההחלטה על המעצר עד לתום ההליכים, וביום 22.2.2012 נעתר בית המשפט לבקשה האמורה, לפחות בעניינו של משיב 1. עוד הורה בית המשפט לבאי-כוח המדינה והמשיב 1 להגיש "תמצית טיעון" לגבי הראיות (כזכור הטיעון בנושא כבר הושלם עוד ביום 5.9.2011). הטיעונים הכתובים הוגשו, אך לא ניתנה החלטה והצדדים זומנו שוב לבית המשפט ליום 25.3.2012. במועד זה לא התקיים כל דיון ענייני, שכן המשיב 2 לא הובא ממקום מעצרו. נקבע דיון נוסף ליום 1.4.2012. במועד זה השלימו הצדדים טענותיהם לעניין הראיות. בית משפט אפשר לצדדים להגיש "הפניות לפסיקה לעניין הכרסום בראיות". למיטב ידעתי, נכון למועד מתן ההחלטה דנן טרם ניתנה החלטה בעניין מעצרו של המשיבים עד לתום ההליכים, אף שחלפו כמעט 14 חודשים (!!) מאז שהוגש כתב האישום.

מהאמור לעיל עולה שייצוג שני המשיבים כבר הוסדר לכל המאוחר בסביבות יולי 2011. במצב זה יש להצר על כך שהדיון הענייני הראשון בבקשה למעצר עד תום ההליכים נערך רק בספטמבר 2011 (בהתחשב בכך שכתב האישום הוגש עוד בפברואר 2011) ושהחלטה בהמשך לאותו דיון ניתנה רק בפברואר 2012. גם לא התחוויר מה

מקור הטעות בעניין ההסכמה על קיום חומר ראיות, כשפרוטוקול הדיון מיום 4.9.2011 לכאורה לא מותיר ספק באשר לטיב ההסכמות, ומדוע נדרשה שמיעת טיעונים פעם נוספת בעניין הראיות. מדובר בבקשה למעצר עד לתום ההליכים שברגיל יש לקיים בה דיון סמוך ככל הניתן למועד הגשת כתב האישום, שכן אחרת קיים סיכון שנאשם שדינו להשתחרר יותר במעצר. אם כך יקרה, מדובר בפגיעה חמורה בזכויות הנאשם.

התיק העיקרי

5. בדיונים בתיק העיקרי (תפ"ח 47619-02-11) חלו עיכובים שונים שנבעו בין היתר מסוגיות הקשורות בייצוגם של המשיבים והאחרים ומעיכובים בשל הסדרת תעודת החיסיון. זאת ועוד, כיוון שחומר החקירה כולל, בין היתר, 180,000 שיחות, עדיין לא הושלם הליך מיוןן והעברת השיחות הרלוונטיות לעיון ההגנה. בתוך כך, ארבעה מהנאשמים האחרים הגיעו להסדרי טיעון עם המדינה בעניינם. מצב הדברים הוא שהתקיימה הקראת כתב האישום, אך טרם נתנה תשובת המשיבים לאישום. ביום 3.4.2012 קבע בית המשפט (כבוד השופטים י' צבן – סג"נ, מ' מזרחי, ר' כרמל) כי ביום 4.6.2012 תינתן תשובה לכתב האישום. כן, נקבעו מועדים לשמיעת הוכחות לתאריכים: 25.6.2012; 26.6.2012; 2.7.2012; 9.7.2012 והחל מיום 2.9.2012 בימי ב' ד' בשבוע. נתון זה לא עמד בפני בעת הדיון בבקשה דנן, ועולה מתיק בית המשפט המחוזי.

הבקשות הקודמות לבית משפט זה

6. משחלפו תשעה חודשים ממועד הגשת כתב האישום ומעצר המשיבים, הגישה המדינה לבית משפט זה ביום 17.10.2011 בקשה להארכת מעצרו בתשעים ימים (בש"פ 7563/11). נוכח הסכמת הצדדים, לפיה יוארך מעצר המשיבים עד לאחר 14 יום מהמועד שבו תינתן החלטת בית המשפט המחוזי בבקשת המעצר עד תום ההליכים בעניינם, קיבל בית המשפט (כבוד השופט ח' מלצר) את הבקשה להארכת מעצרו על-פי המוסכם (ביום 25.10.2011).

7. משחלפו תשעים ימים נוספים, הגישה המדינה ביום 23.1.2012 בקשה נוספת להארכת מעצרו של המשיב 1 ולחלופין בקשה לתיקון צו המעצר שניתן נגדו במסגרת בש"פ 7563/11 הנ"ל (בש"פ 663/12). כן, הגישה המדינה בקשה בהולה להארכת מעצר שניה מעבר לתשעה חודשים של המשיב 2 (בש"פ 678/12). ביום 26.1.2012 קיבל בית המשפט (כבוד השופט י' דנציגר) את הבקשות באופן חלקי. בעניינו של

המשיב 1 דחה בית המשפט את הבקשה לתיקון צו המעצר. במסגרת ההחלטה עמד בית המשפט על הבעייתיות במצבו של המשיב 1 לפיה הוא "נמצא במעצר כבר קרוב לשנה בלא שנקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו", אולם "נוכח חזקת המסוכנות הקמה במקרה דנן בשים לב לעבירות המיוחסות למשיב והחשש כי שחרורו ממעצר יביא לשיבוש הליכי משפט כמו גם לאור החשש להימלטותו מפני אימת הדין, מתקשה אני לראות כיצד ניתן לשחררו ממעצר בשלב זה". נוכח מכלול הנסיבות האמורות נעתר בית המשפט לבקשה באופן חלקי והאריך את מעצרו של המשיב 1 בשישים ימים. בית המשפט אף קבע, כי יש מקום להאיץ את קצב ההליכים הן במתן ההחלטה בבקשה למעצר עד תום ההליכים והן בשמיעת ההוכחות בהליך העיקרי. על דברים דומים חזר בית המשפט (כבוד השופט י' דנציגר) בהחלטה בבקשה להארכת המעצר של המשיב 2 (בש"פ 678/12) והאריך אף את מעצרו של המשיב 2 בשישים ימים.

הבקשה דנן

8. ביום 14.3.2012 הגישה המדינה בקשה, זו המונחת לפניי, להארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים, מאחר שביום 26.3.2012 הסתיימו תקופות המעצר של 60 הימים שנקבעו בהחלטות בית משפט זה (בש"פ 6663/12 ובש"פ 678/12), כמפורט לעיל. הדיון הראשון בבקשה התקיים ביום 19.3.2012. כיוון שבמועד זה נמסר על הזמנת הצדדים לבית המשפט המחוזי ליום 25.3.2012 לדיון בגדר הליך המעצר, הוסכם כי המשך הדיון בבקשה דנן יידחה עד לאחר המועד האמור, שכן הועלתה אפשרות שבינתיים תינתן החלטה בעניין המעצר עד לתום ההליכים. הדיון הבא התקיים ביום 1.4.2012, ובגדרו הוברר שבהליך המעצר בבית המשפט המחוזי עדיין לא ניתנה החלטה.

טענות הצדדים

9. לטענת המדינה, למשיבים מיוחסת מעורבות מתמשכת בפעילות ארגון פשיעה, וביצוע שורה של עבירות שנעשו תוך תכנון קפדני, התארגנות מוקדמת והיררכיה ברורה. לטענתה, נסיבות אלו מעידות על מסוכנות המשיבים, ונוכח השתייכותם לארגון פשיעה ואופי פעילותו והתארגנותו קיים חשש להימלטות המשיבים מן הדין, לשיבוש הליכי המשפט ולהפחדת עדים. כן טוענת המדינה, כי לצד המסוכנות הנשקפת מעצם השתייכותם של המשיבים לארגון פשיעה, הרי שניתן ללמוד על מסוכנותם הגבוהה מהמעשים עצמם המיוחסים להם, כמו גם מעברם הפלילי של המכביד. כן טוענת

המבקשת כי במידה ויורשעו המשיבים במיוחס להם, הם צפויים לעונש חמור, אשר אף הוא מקים חשש מובנה להימלטות מן הדין ומחייב את המשך מעצרו.

לעניין קצב התקדמות ההליכים בתיק טוענת המבקשת כי אומנם לא התקיימו עדיין ישיבות לשמיעת ההוכחות, אולם הסיבה לכך נעוצה במורכבות התיק, בהיקף החומרים, בחילופי הסנגורים ובכך שטרם ניתנה תשובה לאישום, זאת נוכח הימשכות ההליך הוצאת תעודת חיסיון. על אף הנסיבות האמורות, טוענת המבקשת כי האינטרס הציבורי מחייב את המשך מעצרו של המשיבים בעיקר בשל המסוכנות הנשקפת מהם והחשש לשיבוש הליכי משפט הנשקף מהמשיבים.

בדיונים שהתקיימו בפניי טען בא כוח המבקשת כי על אף שאין הדעת נוחה מאופן ההתנהלות בתיק הרי שיש להביא בחשבון את היקפו הגדול מאוד של התיק, מורכבותו ומספרם הגדול של המעורבים בו, אשר מקשים על העמידה בסד הזמנים אותו קבע המחוקק.

10. באי כוח המשיבים טענו כי יש לדחות את בקשת המדינה להארכת מעצרו, נוכח העובדה שעתה הם מצויים בנקודת זמן בה מתבקשת הארכת מעצרו שלישית מעבר לתשעה חודשים, וטרם ניתנה הכרעה בבקשת המעצר עד תום ההליכים בעניינם. לא נטען כי במצב זה אין לבית משפט זה סמכות להאריך את המעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, אלא שיש לשקול מצב דברים זה באופן שישפיע על קביעת נקודת האיזון שבין שיקולי המעצר לבין שיקולי השחרור. לטענתם, חלוף הזמן, יחד עם קצב ההתקדמות בתיק המעצר ובתיק העיקרי, משנים את נקודת האיזון שבין השיקולים השונים אותם על בית המשפט להביא בחשבון במסגרת סעיף 62 לחוק המעצרים, באופן המצדיק בעת הזו לשחרורם לחלופת מעצר, או לכל הפחות להורות על עריכת תסקיר מעצר בעניינם.

כן הדגישו המשיבים את הבעייתיות באופן ניהול הליכי המעצר בבית המשפט המחוזי. המשיבים אף העלו בעיות שונות הקשורות בחומר הראיות העומד כנגדם וטענות לגופם של האישומים בהם הם מואשמים, ולו כדי לשכנע כי המסוכנות הנשקפת מהם אינה כפי הנטען על-ידי המדינה. בנוסף, טען בא כוח המשיב 1 יש לשחררו לחלופה אף בשל נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, ואף משום שעברו הפלילי אינו חמור. בא כוח משיב 2 טען כי על אף עברו הפלילי, הרי שבפעם האחרונה שהיה נתון בחלופת מעצר בתנאים מגבילים, הוא לא הפר אותם כלל, והתייצב לריצוי עונשו כאשר הורשע. ולפיכך, ניתן ליתן בו אמון ולשחררו ממעצר.

דיון והכרעה

11. בבקשה להארכת מעצר המתבקשת לפי סעיף 62 לחוק המעצרים נדרש בית המשפט לאזן בין זכות נאשם, אשר טרם הוכחה אשמתו, לחירות, לבין הגנה על האינטרס לשלום הציבור ובטחונו ולניהולו התקין של ההליך (ראו למשל: בש"פ 1571/12 מדינת ישראל נ' חמדאן, פס' 5 (לא פורסם, 18.3.2012); בש"פ 1949/12 מדינת ישראל נ' קליין, פס' 5 (לא פורסם, 1.3.2012)). נקבע, כי חלוף הזמן והימשכות ההליכים מטים את נקודת האיזון כך שמשקלן של חזקת החפות וזכות הנאשם לחירות גוברות (בש"פ 1875/06 מדינת ישראל נ' גבועה (לא פורסם, 14.3.2006)). עם זאת, חלוף הזמן כשלעצמו אין בו כדי לאיין את משקלם של האינטרסים הציבוריים הניצבים אל מול חירותו של הנאשם ויש לבחון כל מקרה לנסיבותיו (בש"פ 7198/11 מדינת ישראל נ' ווינר, פס' 5 (לא פורסם, 25.10.2011)). השיקולים העיקריים אותם יש להביא בחשבון הם מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם וקצב ההתקדמות ההליכים בתיק בערכאה המבררת (בש"פ 1115/12 מדינת ישראל נ' מרזוק (לא פורסם, 9.2.2012)).

12. אומנם, כמבואר לעיל, בבוא בית המשפט לבחון את בקשת המדינה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, עליו לעמוד על קצב התקדמות ההליך העיקרי. אולם, בענייננו בטרם אפנה לכך, יש מקום להידרש למצב הבעייתי בו מוגשת בקשה להארכת מעצר שלישית כאשר טרם ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בבקשה למעצרו של המשיבים עד תום ההליכים. במסגרת החלטות בדבר הארכת מעצרו של המשיבים שניתנו בבקשה השניה להארכת מעצרו של המשיבים, כבר עמד חברי השופט דנציגר על הבעייתיות באופן התנהלות הליכי המעצר, ובגינם נעתר אך באופן חלקי לבקשת המדינה להארכת המעצר. אוסיף, כי כאשר נדרש בית משפט זה למצב דומה, בו לא ניתנה החלטה בבקשת המעצר עד תום ההליכים בתוך מסגרת תשעת החודשים נקבע כי:

"אין לקבל מצב דברים זה. תפקידו של בית משפט הדין במעצרו של המשיב כולל שמיעת הבקשה ומתן החלטה בה תוך זמן סביר. ברי, כי אי מתן החלטה בנדון תוך תשעה חודשים מצביע על חוסר סבירות. עם כל הקושי בדבר, בית משפט הוא האחראי לקצב ניהול הדיון ולא הצדדים" (בש"פ 10207/09 מדינת ישראל נ' טבן, פס' 8 (לא פורסם, 28.12.2009) (ההדגשות הוספו, צ' ז')).

במקרה המובא לעיל, נדונה בקשה ראשונה להארכת מעצר מכוח סעיף 62, כאשר לא ניתנה בתוך התקופה האמורה החלטת מעצר, ונקבע כי התנהלות זו אינה סבירה. כזכור, בענייננו חלפה יותר משנה ממועד הגשת כתב האישום והבקשה שנכרכה עימו למעצר המשיבים עד תום ההליכים, ועדיין לא ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בבקשה.

ואולם, נראה כי אין מנוס, לצורך ההחלטה בבקשה דנן, לצאת מההנחה שמעצרים של המשיבים "עד למתן החלטה" בבקשה למעצרים עד לתום ההליכים - דהיינו, "מעצר הביניים" בו הם נתונים עתה (במובן ביטוי זה בבש"פ 127/10 פ"יניאן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 19.1.2010)) - מבוסס על קיומו של אותו "ניצוץ ראייתי" שנדרש למעצר ביניים, ואין במסגרת הנוכחית מקום להתערב בהחלטה לעצור עד למתן ההחלטה בבקשה למעצר עד לתום ההליכים. המשיבים גם לא הגישו בקשה לעיון חוזר או ערר על החלטה זו, נוכח אי סיום בירור הבקשה על אף חלוף זמן רב. גם אין מקום לבחינת קיומן של ראיות לכאורה במסגרת הבקשה דנן, עניין שצריך להתבצע במסגרת המסלול של בירור הבקשה למעצר עד לתום ההליכים. התוצאה היא, שהתמשכות ההליך בבית המשפט המחוזי בעניין מעצרים, שניתן לומר עליה שאינה סבירה, אינה משליכה באופן ישיר על שיקולי בית המשפט לעניין הבקשה דנן, אם כי לא ניתן להתעלם ממנה ועל בית משפט זה לומר דברו בעניין.

13. גם במסגרת התיק העיקרי לא חלה התקדמות משמעותית לאורך כל התקופה. עדיין לא ניתנה תשובת המשיבים לכתב האישום ורק בימים אלה נקבעו מועדים ראשונים לשמיעת ראיות. אכן, חלק לא מבוטל של העיכובים נבעו מחילופיי ייצוג, היקפו החריג של חומר הראיות והליכי הוצאת תעודת חיסיון. המשיבים בטיעוניהם הפנו לפסיקת בית משפט זה, אשר הורה לבחון או לשחרר לחלופת מעצר, נאשמים אשר חלפה בעניינם תקופת המעצר הסטטוטורית וקצב ההתקדמות ההליך לא היה מספק (בש"פ 2970/03 מדינת ישראל נ' נטרלדין (לא פורסם, 2.4.2003); בש"פ 2257/12 מדינת ישראל נ' זנון (לא פורסם, 26.3.2012); בש"פ 10817/08 מדינת ישראל נ' טהא (לא פורסם, 31.12.2008)).

אולם, אל מול בחינת קצב התקדמות ההליך ופרק הזמן הצפוי להשלמתו, יש להביא בחשבון את אופי התיק - העוסק בארגון פשיעה בו מעורבים רבים, כשמיוחס להם ביצוע מספר רב של עבירות והיקף החומר הראייתי הוא רב ומורכבותו גדולה. בסוג זה של תיקים נקבע, כי אמת המידה לבחינת התקדמות התיק "אינה בהכרח זהה לאמת המידה לבחינת קצב ההתקדמות של תיקים אחרים" (בש"פ 8840/11 מדינת

ישראל נ' זגורי, פס' 8 (לא פורסם, 13.12.2011), שכן "המציאות מוכיחה, כי תקופה של 9 חודשים היא 'מיטת סדום', שלא ניתן להתאים אליה את הדיון בתיקים אלה" (בש"פ 7173/06 מדינת ישראל נ' שורפי, פס' 1 (לא פורסם, 11.9.06)). וכן נאמר, כי "תשעה חודשים - איננו בהכרח רלבנטי למשפטים שבהם יש ריבוי נאשמים וריבוי אישומים" (בש"פ 4002/11 מדינת ישראל נ' זגורי, פס' 13 (14.6.2011)); ראו גם: בש"פ 644/07 מדינת ישראל נ' נאצר (לא פורסם, 20.2.2007); בש"פ 3346/08 מדינת ישראל נ' אבוטבול, פס' 13 (לא פורסם 23.6.2008). ביטוי לכך ניתן אף למצוא בתיקון האחרון לחוק המעצרים, במסגרתו הורחבה סמכותו של בית משפט זה להאריך מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים לתקופות של 150 ימים "בשל סוג העבירה, מורכבותו של התיק או ריבוי של נאשמים, עדים או אישומים" (סעיף 62(ב) לחוק המעצרים). כזכור, בענייננו, נקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 3.4.2012 מספר מועדי דיונים הן לשם מתן מענה המשיבים לאישום והן לצורך שמיעת הוכחות. לעניין התקדמות ההליך העיקרי גם לא נראה כי בכוחו של בית המשפט המחוזי היה לזרזו באופן משמעותי, בהתחשב בנסיבות התיק. יש לקוות שבתקופה הקרובה יקדם בית המשפט באופן ממשי את ההליך העיקרי, ייקבע לוח זמנים ריאלי והדוק לשמיעת התיק, ייקבעו מועדים לדיונים מקדמיים ולשמיעת הראיות וכו'.

14. באשר למסוכנות המשיבים, אני סבור כי היא גבוהה, ואין מקום לשחררם לחלופה על אף חלוף הזמן. למשיב 1 מייחס כתב האישום, בין היתר, ארגון וניהול פעילותו של ארגון הפשע, המשיב 1 לא תיפקד כ"חייל" בארגון כי אם הוביל, ארגן, תיווך והוציא לפועל מגוון של פעילויות פליליות חמורות ביותר, אשר הן כשלעצמן מקימות עילת מעצר. בבש"פ 663/12 תואר המשיב כ"ידו הארוכה" של בר מוחא". נוסף לכך, למשיב זה עבר פלילי מכביד, הכולל, בין היתר, עבירות של איומים, קשירת קשר לעשות פשע, חבלה, עבירות סמים, החזקת נשק, תקיפה ותקיפת שוטר. המשיב 1 ריצה תקופות מאסר ארוכות, אך כל אלו לא מנעו ממנו לבצע לכאורה את המעשים המיוחסים לו. באשר למשיב 2, אומנם כתב האישום אינו מייחס לו עבירות של ניהול ארגון פשיעה, אך הוא היה חלק מארגון זה, ולקח חלק לכאורה בביצוע אותם המעשים החמורים כמפורט בכתב האישום, על אישומיו הרבים. בנוסף, למשיב 2 עבר פלילי מכביד ביותר - הוא הורשע בעבירות של החזקה וסחר בסמים, הפרעה לשוטר, ניסיון לרצח והחזקת נשק. וכך אף הוא ריצה הוא תקופות מאסר שונות.

15. נוכח האמור, איני מוצא מקום להורות על שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר או על עריכת תסקיר מעצר. למרות התמשכות ההליך, עדיין לא השתנתה נקודת האיזון בהתחשב באופיו של האישום והסיכון שבמשיבים. לפיכך אני מורה על מעצר המשיבים ל-90 יום מיום 26.3.2012 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 11-02-47619 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם, ובכפוף לאמור להלן.

באשר להליך המעצר עד לתום ההליכים שטרם הסתיים, חזקה שבית המשפט המחוזי ייתן החלטתו בעניין בהקדם האפשרי. יש להניח שאם ההחלטה לא תינתן כאמור, באי-כוח הצדדים יפנו לבית משפט קמא בבקשה מתאימה. מובהר, שככל שהמסקנה שם תהיה שאין מקום למעצר עד לתום ההליכים, אין לראות בהחלטה דנן מחסום מפני שחרור המשיבים, או מי מהם.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ב (5.4.2012).

ש ו פ ט